

Mammografie

Onderzoek op de afdeling Radiologie

U bent doorverwezen naar de afdeling Radiologie voor een mammografie: een röntgenfoto van de borst. Hier vindt u alle informatie die voor u van belang is bij het onderzoek.

Een mammografie maakt het klierweefsel van de borst zichtbaar. Om de borsten met elkaar te kunnen vergelijken, worden (indien mogelijk) altijd beide borsten gefotografeerd. De radiodiagnostisch laborant maakt van elke borst minimaal twee foto's in verschillende richtingen. De radioloog beoordeelt de foto's en vraagt waar nodig aanvullende opnames aan.

1: het maken van een mammografie

De radioloog zal altijd bepalen welk onderzoek van de borst het best bij uw situatie past en de meest betrouwbare diagnose oplevert. Dus ook als uw aanvragend arts een echografisch onderzoek van de borst heeft aangevraagd, kan het zijn dat u toch een foto moet laten maken.

Vorbereiding

Wij verzoeken u om geen deodorant met talkpoeder en/of bodylotion of zalven te gebruiken voor de borsten of de oksels. Verder zijn er geen speciale voorbereidingen nodig voor dit onderzoek.

Wat u altijd moet melden

- Als u (mogelijk) zwanger bent, meld dit dan aan de laborant.
- Geeft u borstvoeding, meld dit dan aan de laborant. Tijdens borstvoeding is het borstklierweefsel moeilijker te beoordelen.
- Wanneer u protheses, een pacemaker of een Port-a-cath heeft, moet u dit vooraf even melden aan de laborant.
- Ook als u bloedverdunners gebruikt, graag melden aan de laborant.

Het onderzoek

Voor de mammografie dient u zich te melden aan de balie van de afdeling Radiologie. Volg hiervoor route H-3 / lift H - niveau 3 (rood).

Wij verzoeken u 10 minuten voor de afgesproken tijd aanwezig te zijn.

De laborant haalt u op in de wachtkamer en geeft u uitleg over wat er gaat gebeuren. Ook wordt gevraagd of er in uw familie borstproblemen voorkomen, om een eventuele genetische belasting op te sporen. Tijdens het onderzoek hoeft u alleen de kleding aan het bovenlichaam uit te doen. Het onderzoek gebeurt in principe staand of zittend.

Om al het borstklierweefsel goed op de foto te krijgen, moet er stevig aan de borst getrokken worden. Met behulp van een doorzichtig plaatje wordt de borst vervolgens flink aangedrukt en even vastgeklemd. Dit kan onprettig voelen, maar duurt slechts enkele seconden.

Van de röntgenstralen merkt u helemaal niets. Tijdens het maken van de foto gaat de laborant even achter een doorzichtige wand staan, maar blijft gewoon aanspreekbaar bij u in de kamer. Het totale onderzoek met de verschillende foto's neemt een klein half uur in beslag. Direct na het maken van de foto's beoordeelt de radioloog of het nodig is om aansluitend extra foto's te maken en/of nog een aanvullend echografisch onderzoek van uw borsten te doen. Indien nodig geacht kan een punctie van een borstafwijking worden voorgesteld en in goed overleg met u direct worden uitgevoerd.

Als variant op een mammografie kan een tomosynthese worden uitgevoerd, wanneer een standaard mammogram onvoldoende verklaring biedt voor de klachten. Bij deze techniek worden er meerdere opnamen van de borst gemaakt onder diverse hoeken, waardoor er een driedimensionale afbeelding van de borst ontstaat. U merkt hier zelf niets van: de tijd dat de borst gefotografeerd wordt is gelijk aan een standaard onderzoek. Het verschil is dat de apparatuur in een boog om u heen beweegt.

De aanwezigheid van prothesen in de borsten is geen reden om geen foto's van de borsten te maken. De kans op beschadiging van de prothesen door het samendrukken van de borsten is extreem klein en is met name van toepassing op oude, reeds langer aanwezige borstprothesen. Bij de nieuwste generatie prothesen is de kans op beschadiging nihil. Toch zullen onze ervaren laboranten hier rekening mee houden en speciale technieken toepassen om de prothesen zo min mogelijk te belasten.

De hoeveelheid röntgenstraling die gebruikt wordt voor borstfoto's is zeer gering. Het belang van een tijdig ontdekte borstafwijking weegt ruimschoots op tegen de mogelijke risico's van röntgenstraling.

Mammografie met jodiumhoudend contrastmiddel

Deze techniek wordt toegepast bij vrouwen die via het Bevolkingsonderzoek zijn doorverwezen. Bij deze vrouwen is op een gewone röntgenopname immers iets gezien, waarvoor extra onderzoek nodig is. Bovendien kan deze techniek als extra onderzoek uitgevoerd worden wanneer een standaard mammogram onvoldoende verklaring biedt voor de klachten.

Het toedienen van contrastmiddel gebeurt via een infuus in uw arm. Als u contrastmiddel krijgt ingespoten via de arm, kunt u tijdens injectie een metaalsmaak proeven en een warm gevoel krijgen door het hele lichaam. Direct na de toediening van het middel wordt de mammografie gemaakt.

Als u contrastmiddel ingespoten kreeg, adviseren wij u om na het onderzoek extra veel water te drinken (1 à 2 liter). Zo verdwijnt het contrastmiddel via de urine weer snel uit het lichaam. Indien u zich om medische redenen aan een vochtbeperking moet houden, hoeft u deze extra hoeveelheid niet te drinken.

Indien u al eerder te maken hebt gehad met een allergische reactie op contrastmiddel, meld dit dan altijd aan de laborant. Bent u overgevoelig voor ontsmettende jodium op de huid? Dan bent u niet automatisch allergisch voor het jodium in een contrastmiddel. Heeft u last van allergieën (b.v. hooikoorts), astma of eczeem, óf heeft u diabetes (suikerziekte)? Graag melden aan de laborant. Verder vragen wij naar uw nierfunctie en controleren deze eventueel middels een vingerprik.

Na het onderzoek

Na het onderzoek kunnen de borsten er tijdelijk wat rood uitzien en pijnlijk aanvoelen door het vastklemmen.

De uitslag

De uitslag van de borstfoto's en het eventueel aanvullende echografie onderzoek is uiterlijk binnen twee werkdagen beschikbaar via de aanvragend (huis)arts.

Contact

Bent u verhinderd voor uw afspraak, geef dit dan zo spoedig mogelijk door aan de afdeling Radiologie. Dan maken wij een andere afspraak met u.

Ook voor vragen kunt u bij ons terecht. Wij zijn van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 16.30 uur telefonisch bereikbaar via 043-387 75 00.

Tijdens het onderzoek zelf kunt u ook nog vragen stellen aan de aanwezige radioloog en/of radiodiagnostisch laborant.

Websites

- www.mumc.nl
- www.borstkanker.nl

Odin:031363 / uitgave: maart 2014

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl